

SPOR BİLİMLERİNE DİSİPLİNLERARASI YAKLAŞIMLAR

BÖLÜM 12

SERBEST ZAMAN VE REKREASYON

Çağla AYNA

İstanbul Rumeli Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi,
Engellilerde Egzersiz ve Spor Bilimleri Bölümü
Araştırma Görevlisi, cagla.ayna@rumeli.edu.tr

ORCID iD: 0000-0002-8003-845X

ATIF: Ayna, Ç. (2022). Serbest Zaman ve Rekreasyon. Çiğdem Öner (Ed.). Spor Bilimlerine Disiplinlerarası Yaklaşımlar içinde (ss. 331-360). Ankara: Akademisyen Yayınevi.

- Rekreasyonel faaliyetlerde kullanılan ekipmanı tanır ve organize eder.
- Yaptığı işin farkındadır ve onu korumak, kabul ettirmek ve saygınlık kazandırmak için çaba harcar.
- Rekreatif etkinlikler aracılığıyla toplumsal olaylara duyarlılık sağlar ve bilinçli farkındalık oluşturur;

Bu ve benzeri sorumlulukları alan rekreasyon liderlerinin taşıması gereken bazı spesifik özellikler aşağıda sıralanmıştır.

- Çeşitli spor branşlarına ve farklı aktivitelere aşinadır.
- Geniş bir ilgi ve beğeni alanına sahiptir.
- İnsanların fiziksel, zihinsel ve sosyal olarak gelişmesine yardımcı olmaktan hoşlanır.
- Diğer insanlarda takım çalışması duygusunu geliştirebilir.
- Şayet spor odaklı bir rekreatif etkinliğe liderlik ediyorsa, yüksek düzeyde fiziksel uygunluğa sahiptir.
- Irk, din, cinsiyet, etnik köken veya fiziksel engeli olan bireylere karşı ayrımcılık yapmaz.
- İyi denetleme becerilerine sahiptir ve liderlik rolünü kolayla üstlenir.
- Kendini iyi ifade eder ve objektif kararlar alır.
- Atılgandır. Organizasyon için gerekli diğer ilgili birimlerle temasta olmaktan kaçınmaz.

KAYNAKLAR

- Amar, A. D. (2001). Leading for innovation through symbiosis. *European Journal of Innovation Management*.
- Ardahan, F. ve Lapa, T. Y. (2011). Açık alan rekreasyonu: bisiklet kullanıcıları ve yürüyüşçülerin doğa sporu yapma nedenleri ve elde ettikleri faydalar. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, 8(1), 1327-1341.
- Aybay, R. (2006). *Açıklamalı insan hakları evrensel bildirisi*. Türkiye Barolar Birliği Yayınları.
- Bakalım, O., & Karçkay, A. T. (2017). Effect of group counseling on happiness, life satisfaction and positive-negative affect: A mixed method study. *Journal of Human Sciences*, 14(1), 624-632.
- Barrett, R. (2017). *Leadership and values*. In *leadership today*. Springer.

- Başaran, M. ve Aksoy, A. B. (2020). Anne-Babaların Korona-Virüs (Covid-19) Salgını Sürecinde Aile Yaşantılarına İlişkin Görüşleri. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 31(71), 1307-9581.
- Bennis, W. G. (2009). *On becoming a leader*. Basic Books.
- Berkman, L. F., Kawachi, I., & Glymour, M. M. (2014). *Social epidemiology*. Oxford University Press.
- Brey, E. T., & Lehto, X. Y. (2007). The relationship between daily and vacation activities. *Annals of tourism Research*, 34(1), 160-180.
- Camiré, M., Trudel, P., & Forneris, T. (2009). High school athletes' perspectives on support, communication, negotiation and life skill development. *Qualitative research in sport and exercise*, 1(1), 72-88.
- Cano-Montoya, J., Ramirez-Campillo, R., Izquierdo, M., Silva, F., Arteaga San Martín, R., & Álvarez, C. (2018). Effects of a six weeks exercise training program for type 2 diabetes mellitus and hypertensive patients. *Revista Medica de Chile*, 146(6), 693-701.
- George, B., Sims, P., Mclean, A.N., & Mayer, D. (2007). Discovering Your Authentic Leadership. *Harvard Business Review*, 85 (2). 129-138.
- Gorman, C., Bower, A., & Park, A. (2002). Walk, Don't Run. *Time*, 159(3), 82-84.
- Gökmen, H., Açıklalın, A. Koyuncu, N. ve Saydar, N. (1985). *Yükseköğrenim Öğrencilerinin Serbest Zaman Etkinlikleri, Kendilerini Gerçekleştirme Düzeyleri*. Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığı Gençlik Hizmetleri ve Faaliyetleri Dairesi Başkanlığı Yayını.
- Gray, D. (1980). *Parks and recreation*. March.
- Gulam, A. (2016). Recreation-need and importance in modern society. *International Journal of Physiology, Nutrition and Physical Education*, 1(2), 157-160.
- Güngörmüş, H. A. (2007). *Özel sağlık-spor merkezlerinden hizmet alan bireyleri rekreasyonel egzersize güdüleyen faktörler* (Yayın No. 225540) [Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi].
- Gürbüz, S. ve Yüksel, M. (2008), Çalışma Ortamında Duygusal Zekâ: İş performansı, iş tatmini, örgütsel vatandaşlık davranışı ve bazı demografik özelliklerle ilişkisi. *Doğuş Üniversitesi Dergisi*, 9(2), 174-190.
- Gürer, A. (2019). *21. Yüzyılda Liderlik Yaklaşımları*. Hiper Yayın.
- Güven, M. ve Yeşil, S. (2011). *İşletmelerde zaman yönetimi: Çağdaş yönetim yaklaşımları ilkeler, kavramlar ve yaklaşımlar*. Beta Basım.
- Haas, H., & Tamarkin, B. (2000). *İnsan Lider Doğmaz*. Beyaz Yayınları.
- Jacks, L. O. (1932). *Education through recreation*. Harper & Row.
- Kaplan, M. (1960). *Leisure in America: a social inquiry*. John Wiley & Sons.
- Karaküçük, S. (2008). *Rekreasyon (Boş Zamanları Değerlendirme)*. Gazi Kitabevi.
- Karaküçük, S.ve Gürbüz, B. (2007). *Rekreasyon ve Kent(li)leşme*. Gazi Kitabevi.
- Karaoğlan, A. D. (2006). *Üst düzey yöneticilerin zaman yönetimi* (Yayın No. 1280148) [Yüksek lisans tezi, Balıkesir Üniversitesi].
- Kaya, S. (2010). *İlköğretim okul yöneticilerinin, beden eğitimi öğretmenlerinin ve öğrencilerinin okul spor programlarındaki fair play anlayışları: Bolu ili örneği* (Yayın No. 319943) [Yüksek Lisans Tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi].

- Kılbaş, Ş. (2010). *Rekreasyon – Boş zaman değerlendirme*. Gazi Kitabevi.
- Kozak, N. (2017). Bülent Ağaoğlu: Bir ahir zaman şövalyesi. *Anatolia: Turizm Araştırmaları Dergisi*, 28(1), 153–186.
- Köksal, O. (2011). Organizasyonel etkinliği sağlamanın yeni yolu: Simbiyotik liderlik. *Cumhuriyet Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 12(1), 55-72.
- Laferge, P. (1993). *Tembellik hakkı*. Telos Yayınları.
- Lanquar, R. (1994). *Sociologie du tourisme et des voyages*. Presses Universitaires de France
- Leung, L., & Lee, P. S. (2005). Multiple determinants of life quality: The roles of Internet activities, use of new media, social support, and leisure activities. *Telematics and Informatics*, 22(3), 161-180.
- Mclean, D. D., Hurd, A. R., & Rogers, N. B. (2008). *Recreation and leisure in modern society*. Jones and Bartlett Publishers.
- McPhee, J. S., French, D. P., Jackson, D., Nazroo, J., Pendleton, N., & Degens, H. (2016). Physical activity in older age: perspectives for healthy ageing and frailty. *Biogerontology*, 17(3), 567-580.
- Meyer, H. D., & Brightbill, C. K. (1964). *Community recreation: A guide to its organization*. Prentice-Hall.
- Miller, N. P. & Robinson, D. M. (1963). *Leisure age: Its challenge to recreation*. Wadsworth.
- Mirzeoğlu, N. (2003). *Spor bilimlerine giriş*. Bağırhan Kitabevi.
- Nash, J. B. (1953). *Philosophy of recreation and leisure*. C.V. Mosby.
- Neumeyer, M., & Neumeyer, E. (1958). *Leisure and recreation*. Ronald Press.
- Robbins, S. P. (2013). *Comportamiento organizacional*. Pearson Education.
- Russell, R. V. (2001). *Leadership in recreation*. McGraw-Hill.
- Schwarzenegger, A., Chrisman, M., & Coleman, R. (2005). *The health and social benefits of recreation: An element of the California outdoor recreation planning program*. State of California Resources Agency.
- Selznick, P. (1948). Foundations of the theory of organization. *American sociological review*, 13(1), 25-35.
- Sevil, T., Şimşek, K. Y., Katırcı, H., Çelik, O., Çeliksoy, M. A. ve Kocaekşi, S. (2012). *Boş zaman ve rekreasyon yönetimi*. Anadolu Üniversitesi Yayını.
- Shivers, J. S. (1967). *Principles and practices of recreational services*. Macmillan.
- Slavson, S. R. (1946). *Recreation and the total personality*. Association Press.
- Smith, R. M. (1997). Defining leadership through followership: Concepts for approaching leadership development.
- Stebbins, R. A. (2005). Choice and experiential definitions of leisure. *Leisure sciences*, 27(4), 349-352.
- Şimşek, M. Ş. ve Çelik, A. (2018). *Yönetim ve organizasyon*. Eğitim Yayınevi.
- Tetik, S. (2014). Yerel yönetimler açısından dönüştürücü liderlik: Belediye çalışanlarına yönelik bir araştırma. *Yönetim ve Ekonomi: Celal Bayar Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 21(1), 267-280.
- Toduk, Y. (2017). *Türkiye'nin liderlik haritası*. Doğan Egmont Yayıncılık.
- Torkildsen, G. (2005). *Leisure and recreation management*. Routledge.

- Turhan, M. (2007). *Genel ve mesleki lise yöneticilerinin etik liderlik davranışlarının okullardaki sosyal adalet üzerindeki etkisi* (Yayın No. 204758) [Doktora tezi, Fırat Üniversitesi].
- Türk Dil Kurumu Sözlükleri. <https://sozluk.gov.tr/>. 05 Ocak 2022 tarihinde erişildi.
- Türkiye Büyük Millet Meclisi, İş Kanunu (<https://www.mevzuat.gov.tr>) 09 Ocak 2022 tarihinde erişildi.
- Veblen, T., & Mills, C. W. (2017). *The theory of the leisure class*. Routledge.
- Walumbwa, F. O., Avolio, B. J., Gardner, W. L., Wernsing, T. S., & Peterson, S. J. (2008). Authentic leadership: Development and validation of a theory-based measure. *Journal of management*, 34(1), 89-126.
- Werner, İ. (1993). *Liderlik ve yönetimi*. Rota Yayınları.
- Williams, A. M., & Shaw, G. (2009). Future play: tourism, recreation and land use. *Land Use Policy*, 26, S326-S335.
- Yerlisu, T. (1999). *Gençlik ve spor genel müdürlüğündeki yönetim uygulamalarının yönetim süreçleri açısından değerlendirilmesi* (Yayın No. 79737) [Doktora tezi, Gazi Üniversitesi].